ALKOHOLIZMUS A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI
(PROTIALKOHOLICKÝ OBZOR)

59, 2024, 3 – 4, s. 105 – 106

ÚVODNÍK

Bolo to v deväťdesiatych rokoch minulého storočia, kedy som spoznal Marka, amerického psychiatra adiktológa, ktorý nás Stredoeurópanov zasväcoval do postupov substitučnej liečby závislosti od heroínu. Sympatický Američan, ktorého som si nedokázal predstaviť bez cigarety v ruke. Po rokoch sme sa stretli opäť na konferencii v USA a niečo mi na Markovi nesedelo. Až neskôr som zistil, že mi chýba jeho typická cigareta. „Čo sa stalo Mark, nefajčíš?“ Mark sa poobzeral po kolegoch vo vestibule a pošepkal: „Teraz keby ma ako adiktológa videli s cigaretou v ruke, bol by som v odborných kruhoch diskreditovaný. Už nefajčím.“ A naozaj, ani v kongresovej budove, ani pred ňou nebol jediný účastník s cigaretou. Večer víno na recepcii pil len málokto, iba symbolicky, a na rozdiel od nealka len za poplatok. Priletel som domov, zúčastnil som sa našej AT konferencie a pred očami som mal celkom iný obraz. Farmafirmy pri vstupe ponúkali každému zadarmo alkohol. Vonku stála hlučná skupinka fajčiacich terapeutov s pohárikmi v ruke. Večer sa po prednáškach končil kúpaním v bazéne so šampanským. V kúte sa krčili udivení zástupcovia abstinentov, ktorí sa zúčastnili na oficiálnom programe. Bolo to pred dvoma desaťročiami. Dnes sa v západných krajinách zdravý životný štýl bez závislosti od nikotínu, opíjania, a s pravidelným pohybom, stal stavovským symbolom prezentácie všetkých lekárov, už nie iba adiktológov a psychiatrov. A u nás? Tiež vidieť u adiktológov zmenu v konzumácii alkoholu i vo fajčení. Pije sa menej a fajčiaci lekári sú v menšine. Ale stále sú ešte medzi nami takí, čo v prestávkach postávajú pred budovou kongresu s cigaretou v ruke a spoločenský večer s bohatou účasťou je pre väčšinu bez pohárika v ruke nepredstaviteľný. Opäť stretávam bývalých, už abstinujúcich pacientov, ktorí si prichádzajú vypočuť, čo

o prevencii a liečbe závislostí hovoria naši odborníci. Nekrčia sa v kúte ako kedysi, len sa večer udivene pozerajú na to, čo sa to okolo nich deje. Zamýšľam sa spolu s nimi, aký fortieľ môže mať v liečbe závislostí ten, ktorý nezvláda tú vlastnú? Takí, čo im „vodu kázali, teraz víno pijú“ a podaktorí statočne. Všetci lekári, psychológovia, zdravotníci, zamyslíme sa?

MUDr. Lubomír Okruhlica, CSc.